บทที่ ๔

การบริหารเงินทุนของอุตสาหกรรมสายไฟฟ้า

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของธุรกิจนั้น นอกจากจะใช้อัตราส่วนต่าง ๆ แล้ว ยังใช้วิธีวิเคราะห์โครงสร้างของเงินทุนและดูการเปลี่ยนแปลงของงบดุลในงวดปัจจุบันกับงวดที่แล้วมาด้วย โดยการทำงบแสดงแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุน (Sources and Uses of Funds Statement) งบนี้จะแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน ซึ่งเกิดขึ้นในงวดใดงวดหนึ่งและแสดงให้ทราบว่าเงินทุนของธุรกิจได้มาและใช้ไปอย่างไร เหมาะสมหรือไม่

<u>โครงสร้างของเงินทุน</u> (Capital Structure)

ธุรกิจแต่ละชนิดอาจมีโครงสร้างของเงินทุนที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประเภทของธุรกิจ ความเหมาะสมในการใช้เงินทุนและความสามารถของธุรกิจเองด้วย โดยทั่วไปโครงสร้างของเงินทุนประกอบด้วย

๑. หนี้สิน (Debt)

- ก. หนี้สินระยะสั้น
- ข. หนี้สินระยะปานกลาง
- ค. หนี้สินระยะยาว

๒. ส่วนของเจ้าของ (Equity)

- ก. หุ้นบุริมสิทธิ์
- ข. หุ้นสามัญ
- ต. กำไรสะสม

ผู้บริหารทางการเงินของธุรกิจมีหน้าที่จะต้องพิจารณาว่า ธุรกิจควรจัดหาเงินทุนโดยวิธีใด จึงจะทำให้บรรลุถึงเป้าหมายทางการเงิน คือให้เจ้าของมีความมั่งคั่งมากที่สุด (Maximization of owners'wealth) การตัดสินใจเลือกวิธีการจัดหาเงินทุนมีปัจจัยหลายอย่างที่ควรนำมาพิจารณา เช่น ความเหมาะสมระหว่างประเภทของเงินทุนที่จัดหามากับลักษณะการใช้เงินทุนประเภทนั้น การเสี่ยงภัย จังหวะของการจัดหาเงินทุน เป็นต้น

ในการวิเคราะห์โครงสร้างของเงินทุนของอุตสาหกรรมสายไฟฟ้า จะได้วิเคราะห์โครงสร้างเงินทุนของบริษัทผู้ผลิตแต่ละราย และวิเคราะห์โครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่ กิจการขนาดกลาง และกิจการขนาดเล็ก รวมทั้งของอุตสาหกรรมสาย-ไฟฟ้า ดังนี้

<u>บริษัทเฟิลป์สดอด์จไทยแลนด์จำกัด</u>

<u>โครงสร้างของเงินทุน</u>

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒
หนี้สิน :				
หนี้สินระยะสั้น	๔๙.๑๓	๔๓.๑๗	๔๓.๙๙	๕๕.๗๗
หนี้สินระยะยาว	๐.๘๕	๑๖.๖๙	๑๓.๘๖	๖.๗๑
ส่วนของเจ้าของ :				
ทุนเรือนหุ้น	๒๔.๓๕	๑๙.๗๔	๑๙.๑๔	๑๔.๐๗
กำไรสะสม	๒๕.๖๗	๒๐.๔๐	๒๓.๐๑	๒๓.๔๕
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

โครงสร้างเงินทุนของบริษัทเฟิลป์สดอด์จไทยแลนด์จำกัด ประกอบด้วยทุนที่มาจากหนี้สินระยะสั้นเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาได้จากกำไรที่สะสมไว้ในบริษัทนั่นเอง และจากการเปรียบเทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมาพบว่า ได้มีการใช้เงินทุนจากเจ้าหนี้ระยะสั้นเพิ่มสูงขึ้น โดยมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมดโดยเฉลี่ยประมาณ ๔๙.๑๒ เท่า

บริษัทสายไฟฟ้าไทย-ยาซากิ จำกัด

โครงสร้างของเงินทุน

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒
หนี้สิน :				
หนี้สินระยะสั้น	๔๘.๖๐	๔๓.๔๕	๕๓.๒๐	๕๗.๒๐
หนี้สินระยะยาว	๒๕.๒๐	๒๗.๘๙	๒๓.๕๗	๑๗.๐๒
ส่วนของเจ้าของ :				
ทุนเรือนหุ้น	๑๔.๑๐	๑๔.๖๒	๑๔.๒๔	๑๔.๕๕
กำไรสะสม	๑๒.๒๐	๑๔.๐๔	๘.๙๙	๑๑.๒๓
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

บริษัทสายไฟฟ้าไทย-ยาซากิจำกัด จัดหาเงินทุนส่วนใหญ่มาจากการกู้ยืมระยะสั้นประมาณร้อยละ ๔๐ - ๖๐ รองลงมาได้จากการกู้ยืมระยะยาวประมาณร้อยละ ๑๕ - ๓๐ แต่ก็มีจำนวนลดลงเรื่อย ๆ ในขณะที่ใช้ทุนจากส่วนของเจ้าของประมาณร้อยละ ๒๐ - ๓๐ และจากการเปรียบเทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมา พบว่าบริษัทได้มีการใช้เงินทุนจากเจ้าหนี้ระยะสั้นเพิ่มสูงขึ้น โดยมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมด โดยเฉลี่ยประมาณ ๕๒.๑๕ เท่า

บริษัทจรุงไทยไวร์แอนด์เคเบิ้ลจำกัด

โครงสร้างของเงินทุน

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒
หนี้สิน :				
หนี้สินระยะสั้น	๕๗.๘๗	๖๐.๘๓	๕๘.๓๔	๕๑.๔๔
หนี้สินระยะยาว	๐.๗๒	-	๐.๔๙	๑๐.๔๑
ส่วนของเจ้าของ :				
ทุนเรือนหุ้น	๓๒.๒๑	๓๖.๗๐	๓๗.๐๕	๓๐.๕๙
กำไรสะสม	๙.๒๐	๒.๔๗	๔.๑๒	๗.๐๖
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

โครงสร้างเงินทุนของบริษัทจรุงไทยไวร์แอนด์เคเบิ้ลจำกัด มากกว่าครึ่งหนึ่งของเงินทุนทั้งหมดมาจากหนี้สินระยะสั้น ซึ่งได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย และหนี้สินหมุนเวียนอื่น เป็นต้น รองลงมาได้แก่ การนำหุ้นสามัญออกจำหน่าย โดยมีการนำออกจำหน่ายเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ สำหรับการหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะยาวมีจำนวนเพียงเล็กน้อยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๑ แต่กลับเพิ่มสูงขึ้นมากในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ และจากการเปรียบเทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมา พบว่าบริษัทได้ลดการใช้เงินทุนจากเจ้าหนี้ระยะสั้นลง โดยมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมด โดยเฉลี่ยประมาณ ๕๖.๑๕ เท่า

บริษัทสายไฟฟ้าบางกอก เค เบิ้ลจำกัด

โครงสร้างของเงินทุน

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒
หนี้สิน :				
หนี้สินระยะสั้น	๗๔.๖๐	๕๔.๒๔	๗๓.๗๕	๗๔.๕๗
หนี้สินระยะยาว	๘.๒๑	๗.๖๕	๔.๓๔	๔.๕๒
ส่วนของเจ้าของ :				
ทุนเรือนหุ้น	๑๕.๒๐	๓๑.๑๘	๑๙.๗๗	๑๘.๔๐
กำไรสะสม	๑.๙๙	๑.๙๓	๒.๑๕	๒.๕๑
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

เงินทุนของบริษัทสายไฟฟ้าบางกอก เค เบิ้ลจำกัด ส่วนใหญ่มาจากหนี้สินระยะสั้น รองลงมาได้แก่การนำหุ้นสามัญออกจำหน่าย โดยมีการนำออกจำหน่ายเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ และจากการเปรียบเทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมา พบว่าได้มีการใช้เงินทุนจากเจ้าหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น โดยมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมด โดยเฉลี่ยประมาณ ๖๗.๗๔ เท่า

บริษัทสยามอิเลคตริคอินดัสตรีจำกัด

โครงสร้างของเงินทุน

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒
หนี้สิน :				
หนี้สินระยะสั้น	๖๗.๕๐	๖๔.๑๓	๗๓.๖๓	๗๒.๗๗
หนี้สินระยะยาว	-	-	-	-
ส่วนของเจ้าของ :				
ทุนเรือนหุ้น	๒๗.๖๗	๒๔.๕๓	๒๐.๘๖	๒๐.๔๑
กำไรสะสม	๕.๘๓	๖.๓๔	๕.๕๑	๕.๘๒
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

บริษัทสยามอิเลคตริคอินดัสตรีจำกัด จัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะสั้นเป็นจำนวนมาก ประมาณร้อยละ ๖๕ - ๗๕ ของเงินทุนทั้งหมด รองลงมาได้มาจากทุนเรือนหุ้น ส่วนการหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะยาวไม่ปรากฏในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ และจากการเปรียบเทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมา พบว่าได้มีการใช้เงินทุนจากเจ้าหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น โดยมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมด โดยเฉลี่ยประมาณ ๗๑.๖๓ เท่า

บริษัทสายไฟฟ้าไทยจำกัด

โครงสร้างของเงินทุน

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒
หนี้สิน :				
หนี้สินระยะสั้น	๒๑.๘๔	๓๘.๐๗	๔๐.๑๔	๓๖.๘๔
หนี้สินระยะยาว	-	-	-	-
ส่วนของเจ้าของ :				
ทุนเรือนหุ้น	๕๕.๒๔	๔๖.๘๐	๔๖.๓๐	๕๒.๓๓
กำไรสะสม	๒๒.๘๗	๑๕.๑๓	๑๓.๕๖	๑๐.๘๓
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

เงินทุนของบริษัทสายไฟฟ้าไทยจำกัด ส่วนใหญ่มาจากทุนเรือนหุ้น รองลงมาได้จากหนี้สินระยะสั้น ส่วนการหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะยาวไม่ปรากฏในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ และจากการเปรียบเทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นต้นมา พบว่าบริษัทได้ลดการใช้เงินทุนจากเจ้าหนี้ระยะสั้นลงในปี ๒๕๒๒ โดยบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมด โดยเฉลี่ยประมาณ ๓๖.๓๙ เท่า

บริษัทไทยโคลแดร์อุตสาหกรรมจำกัด

โครงสร้างของเงินทุน

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒
หนี้สิน :				
หนี้สินระยะสั้น	๖๓.๐๙	๖๔.๗๗	๖๙.๐๑	๖๒.๘๓
หนี้สินระยะยาว	-	-	-	-
ส่วนของเจ้าของ :				
ทุนเรือนหุ้น	๒๙.๒๗	๒๙.๒๔	๓๗.๗๒	๔๘.๙๙
กำไรสะสม	๗.๖๔	๕.๙๙	(๖.๗๓)	(๑๑.๘๒)
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

โครงสร้างเงินทุนของบริษัทไทยโคลแดร์อุตสาหกรรมจำกัด ส่วนใหญ่จะมาจากหนี้สินระยะสั้นประมาณร้อยละ ๒๐ - ๗๐ รองลงมาได้จากส่วนของเจ้าของ สำหรับการหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะยาวไม่ปรากฏในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ และจากการเปรียบเทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นต้นมา พบว่าบริษัทได้มีการใช้ทุนจากเจ้าหนี้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น แต่กลับลดลงในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมดโดยเฉลี่ยประมาณ ๖๕.๑๒ เท่า

บริษัท เอ เซีย เค เบ้ิล จำกัด

โครงสร้างของ เงินทุน

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒
หนี้สิน :				
หนี้สินระยะสั้น	๔๘.๘๕	๕๘.๙๘	๕๖.๙๕	๕๕.๗๖
หนี้สินระยะยาว	-	-	-	-
ส่วนของ เจ้าของ :				
ทุน เรือนหุ้น	๔๙.๒๐	๓๙.๙๐	๔๑.๒๑	๔๓.๖๐
กำไรสะสม	๑.๙๕	๑.๑๒	๑.๘๔	๐.๖๔
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

บริษัท เอ เซีย เค เบ้ิล จำกัด จัดหา เงินทุนส่วนใหญ่มาจากการกู้ยืมระยะสั้น รองลงมาได้จากทุน เรือนหุ้น ส่วนการหา เงินทุนจากหนี้สินระยะยาวนั้นไม่ปรากฏในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ และจากการ เปรียบ เทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมา พบว่า บริษัทได้ลดการใช้ทุนจาก เจ้าหนี้ระยะสั้นลง โดยมีอัตราส่วนหนี้สินหมุน เวียนต่อ เงินทุนทั้งหมด โดย เฉลี่ยประมาณ ๕๙.๙๙ เท่า

บริษัทสายไฟฟ้าไทยถาวรจำกัด

โครงสร้างของเงินทุน

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒
หนี้สิน :				
หนี้สินระยะสั้น	๗๑.๙๙	๗๒.๗๘	๗๐.๖๕	๗๓.๑๗
หนี้สินระยะยาว	-	-	-	-
ส่วนของเจ้าของ :				
ทุนเรือนหุ้น	๒๖.๘๕	๒๖.๓๔	๒๗.๓๒	๒๕.๘๕
กำไรสะสม	๑.๑๖	๐.๘๘	๒.๐๓	๐.๙๘
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

บริษัทสายไฟฟ้าไทยถาวรจำกัด จัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะสั้นเป็นจำนวนประมาณร้อยละ ๗๐ - ๗๕ ในขณะที่ใช้ทุนจากส่วนของเจ้าของเพียงประมาณร้อยละ ๒๕ - ๓๐ และไม่ปรากฏการหาเงินทุนจากหนี้สินระยะยาวในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงแล้ว การกู้ยืมบางอย่างโดยสภาพเป็นการกู้ยืมระยะสั้น แต่สามารถต่ออายุไปได้เรื่อย ๆ เกินกว่า ๑ ปี เช่น เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร ซึ่งโดยแท้จริงแล้ว มีสภาพเป็นหนี้สินระยะยาว

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัทสยามอุตสาหกรรมไฟฟ้าจำกัด

โครงสร้างของเงินทุน

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒
หนี้สิน :				
หนี้สินระยะสั้น	๘๕.๗๕	๘๘.๑๐	๓๓.๕๘	๔๑.๑๓
หนี้สินระยะยาว	-	-	๕๘.๕๒	๔๘.๓๕
ส่วนของเจ้าของ :				
ทุนเรือนหุ้น	๑๔.๒๕	๑๑.๖๕	๗.๓๕	๘.๙๒
กำไรสะสม	-	๐.๒๕	๐.๕๕	๑.๖๐
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

โครงสร้างเงินทุนของบริษัทสยามอุตสาหกรรมไฟฟ้าจำกัดในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๐ นั้น บริษัทได้จัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะสั้นเป็นจำนวนมาก ประมาณร้อยละ ๘๕-๙๐ และจากส่วนของเจ้าของประมาณร้อยละ ๑๐-๑๕ ส่วนการหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะยาว ไม่ปรากฏในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๐ แต่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๒ บริษัทได้มีการใช้เงินทุนจากหนี้สินระยะยาวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ โดยมีอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมดโดยเฉลี่ยประมาณ ๓๙.๙๐ เท่า

บริษัทสแตนดาร์ด เค เบิ้ลจำกัด

โครงสร้างของเงินทุน

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒
หนี้สิน :				
หนี้สินระยะสั้น	๕๔.๓๙	๖๘.๒๒	๖๗.๙๔	๓๗.๘๗
หนี้สินระยะยาว	-	-	-	-
ส่วนของเจ้าของ :				
ทุนเรือนหุ้น	๕๐.๕๑	๓๗.๔๔	๔๑.๕๐	๘๖.๑๒
กำไรสะสม	(๔.๙๐)	(๕.๖๖)	(๔.๔๔)	(๒๓.๙๙)
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

โครงสร้างเงินทุนของบริษัทสแตนดาร์ด เค เบิ้ลจำกัด ส่วนใหญ่มาจากหนี้สินระยะสั้น รองลงมาได้จากส่วนของเจ้าของ และไม่ปรากฏว่ามีการหาเงินทุนจากหนี้สินระยะยาวในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ และจากการเปรียบเทียบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมา พบว่าบริษัทได้เริ่มลดการใช้ทุนจากเจ้าหนี้ระยะสั้นลงโดยบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมด โดยเฉลี่ยประมาณ ๕๔.๖๒ เท่า

บริษัทยูเนี่ยนเคเบิ้ลจำกัด

โครงสร้างของเงินทุน

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒
หนี้สิน :				
หนี้สินระยะสั้น	๖๙.๙๖	๗๕.๘๑	๘๕.๘๔	๙๓.๐๐
หนี้สินระยะยาว	-	-	-	-
ส่วนของเจ้าของ :				
ทุนเรือนหุ้น	๓๑.๘๐	๒๗.๖๐	๒๐.๑๖	๑๙.๖๔
กำไรสะสม	(๑.๗๖)	(๓.๔๑)	(๖.๐๐)	(๑๒.๖๔)
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

บริษัทยูเนี่ยนเคเบิ้ลจำกัด จัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะสั้นเป็นจำนวนมาก ประมาณร้อยละ ๗๐ - ๙๕ โดยบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมดโดยเฉลี่ยประมาณ ๘๖.๐๓ เท่า แต่การจัดหาเงินทุนจากการกู้ยืมระยะยาวไม่ปรากฏในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ ในขณะที่ใช้ทุนจากส่วนของเจ้าของเพียงประมาณร้อยละ ๑๐-๓๐ และมีจำนวนลดลงเรื่อย ๆ นับเป็นอัตราที่ค่อนข้างเสี่ยงมาก อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงแล้ว การกู้ยืมบางอย่างโดยสภาพเป็นการกู้ยืมระยะสั้น แต่สามารถต่ออายุไปได้เรื่อย ๆ เกินกว่า ๑ ปี ก็มี เช่น เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร ซึ่งโดยแท้จริงแล้ว มีสภาพเป็นหนี้สินระยะยาว

โครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	เฉลี่ย
หนี้สิน :					
หนี้สินระยะสั้น	๕๗.๑๘	๕๗.๕๕	๕๑.๖๗	๕๗.๓๒	๕๕.๖๕
หนี้สินระยะยาว	๑๐.๕๗	๘.๗๔	๑๓.๐๖	๑๐.๕๖	๑๐.๔๕
ส่วนของเจ้าของ :					
ทุนเรือนหุ้น	๒๒.๐๓	๒๑.๔๔	๒๕.๕๖	๒๒.๕๕	๒๓.๑๘
กำไรสะสม	๑๐.๒๒	๑๒.๒๗	๔.๗๑	๔.๕๗	๑๐.๒๒
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

เมื่อพิจารณาจากงบดุลรวมของกิจการขนาดใหญ่ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ จะเห็นได้ว่าโครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่ ประกอบด้วยทุนที่มาจากหนี้สินเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือประมาณร้อยละ ๖๗ และมาจากส่วนของเจ้าของประมาณร้อยละ ๓๓ สำหรับทุนที่มาจากหนี้สินนั้น ส่วนมากมาจากหนี้สินระยะสั้นประมาณร้อยละ ๕๕.๖๕ ซึ่งได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่ายเป็นแหล่งสำคัญ ส่วนทุนที่มาจากส่วนของเจ้าของนั้น มาจากการนำหุ้นสามัญออกจำหน่ายประมาณร้อยละ ๒๓.๑๘ และมาจากกำไรที่สะสมจากการดำเนินงานภายในของกิจการอีกประมาณร้อยละ ๑๐.๒๒

โครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดกลาง

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	เฉลี่ย
หนี้สิน :					
หนี้สินระยะสั้น	๕๗.๒๓	๕๐.๓๒	๕๖.๔๘	๕๔.๔๓	๕๖.๗๐
หนี้สินระยะยาว	-	-	-	-	-
ส่วนของเจ้าของ :					
ทุนเรือนหุ้น	๓๘.๗๙	๔๐.๓๖	๓๖.๓๖	๓๖.๕๒	๓๗.๔๖
กำไรสะสม	๓.๙๘	๙.๓๒	๗.๑๖	๓.๕๕	๕.๘๔
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

จากการพิจารณางบดุลรวมของกิจการขนาดกลาง ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ พบว่าโครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดกลางประกอบด้วยทุนที่มาจากหนี้สินประมาณร้อยละ ๕๗ และมาจากส่วนของเจ้าของประมาณร้อยละ ๔๓ ทุนที่มาจากหนี้สินนั้นทั้งหมดมาจากหนี้สินระยะสั้น ซึ่งได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย และหนี้สินหมุนเวียนอื่นเป็นแหล่งสำคัญ โดยไม่ปรากฏหนี้สินระยะยาวในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ ส่วนทุนที่มาจากส่วนของเจ้าของนั้น มาจากการนำหุ้นสามัญออกจำหน่ายประมาณร้อยละ ๓๗.๔๖ อีกประมาณร้อยละ ๕.๘๔ มาจากกำไรที่สะสมจากการดำเนินงานภายในของกิจการนั่นเอง

โครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดเล็ก

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	เฉลี่ย
หนี้สิน :					
หนี้สินระยะสั้น	๕๖.๔๑	๗๐.๕๒	๖๒.๕๕	๕๓.๓๙	๕๙.๘๔
หนี้สินระยะยาว	๑๘.๙๗	-	๑๓.๗๗	๒๕.๗๔	๑๕.๓๔
ส่วนของเจ้าของ :					
ทุนเรือนหุ้น	๒๙.๕๑	๓๐.๘๕	๒๕.๗๕	๒๔.๐๘	๒๖.๔๘
กำไรสะสม	(๔.๘๙)	(๑.๓๗)	(๑.๙๗)	(๓.๒๑)	(๑.๖๖)
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

เมื่อพิจารณาจากงบดุลรวมของกิจการขนาดเล็ก ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ จะเห็นได้ว่าโครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดเล็ก ประกอบด้วยทุนที่มาจากหนี้สินเป็นส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ ๗๕ และมาจากส่วนของเจ้าของประมาณร้อยละ ๒๕ สำหรับทุนที่มาจากหนี้สินนั้น ส่วนมากมาจากหนี้สินระยะสั้นประมาณร้อยละ ๕๙.๘๔ ซึ่งได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย เป็นแหล่งสำคัญ และมาจากหนี้สินระยะยาวประมาณร้อยละ ๑๕.๓๔ ส่วนทุนที่มาจากส่วนของเจ้าของนั้น มาจากการนำหุ้นสามัญออกจำหน่ายประมาณร้อยละ ๒๖.๔๘ และเกิดการขาดทุนสะสมจากการดำเนินงานภายในของกิจการนั้นเองประมาณร้อยละ ๑.๖๖

โครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมสายไฟฟ้า

	๒๕๑๙	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	เฉลี่ย
หนี้สิน :					
หนี้สินระยะสั้น	๕๖.๔๔	๕๔.๔๖	๕๖.๘๓	๕๖.๘๘	๕๗.๓๙
หนี้สินระยะยาว	๙.๘๕	๒.๔๑	๘.๙๕	๑๒.๑๐	๙.๐๙
ส่วนของเจ้าของ :					
ทุนเรือนหุ้น	๓๐.๑๑	๓๐.๘๘	๒๙.๒๓	๒๗.๗๓	๒๙.๐๔
กำไรสะสม	๓.๑๐	๖.๗๕	๔.๙๖	๓.๓๐	๔.๔๘
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

จากการพิจารณางบดุลรวมของอุตสาหกรรมสายไฟฟ้า ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ พบว่า โครงสร้างเงินทุนของอุตสาหกรรมสายไฟฟ้าโดยเฉลี่ยประกอบด้วยทุนที่มาจากหนี้สินประมาณร้อยละ ๖๗ และมาจากส่วนของเจ้าของประมาณร้อยละ ๓๓ ทุนที่มาจากหนี้สินนั้น ส่วนใหญ่มาจากหนี้สินระยะสั้นประมาณร้อยละ ๕๗.๓๙ ซึ่งได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย เป็นแหล่งสำคัญ และทุนที่มาจากหนี้สินระยะยาวประมาณร้อยละ ๙.๐๙ ส่วนทุนที่มาจากส่วนของเจ้าของนั้นมาจากการนำหุ้นสามัญออกจำหน่ายประมาณร้อยละ ๒๙.๐๔ อีกร้อยละ ๔.๔๘ มาจากกำไรที่สะสมจากการดำเนินงานภายในของกิจการนั่นเอง

หลังจากที่ได้ทราบโครงสร้างเงินทุนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวมทั้งของอุตสาหกรรมสายไฟฟ้าแล้ว ต่อไปจะได้พิจารณาถึงนโยบายการใช้เงินทุนของกิจการแต่ละขนาดดังกล่าว และของทั้งอุตสาหกรรมสายไฟฟ้าว่ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยพิจารณาจากงบแสดงแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุน

<u>วิเคราะห์แหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุน</u> (Sources and Uses of Funds)

การวิเคราะห์แหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดใหญ่ กิจการขนาดกลาง กิจการขนาดเล็ก และของอุตสาหกรรมสายไฟฟ้า จะได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบกัน ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๙ - ๒๕๒๐, ๒๕๒๐ - ๒๕๒๑ และ ๒๕๒๑ - ๒๕๒๒ โดยจะทำการวิเคราะห์จากงบดุลรวมของกิจการในแต่ละขนาด และของทั้งอุตสาหกรรมสายไฟฟ้า

กิจการขนาดใหญ่

งบดุลรวม (เปรียบเทียบระหว่างงวด)

รายการ	๒๕๐๙ – ๒๕๒๐	๒๕๒๐ – ๒๕๓๐	๒๕๓๐ – ๒๕๓๑
<u>สินทรัพย์</u>			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	– ๔๔๔,๔๔๔	+ ๔,๕๑๐,๔๕๐	+ ๒,๒๓๑,๔๓๕
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	+ ๓๒,๓๒๕,๑๒๐	+ ๑๓,๓๐๓,๒๓๒	+ ๔๔,๔๑๔,๐๙๑
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ	+ ๔,๒๓๐	+ ๒๐,๑๔๒,๔๔๔	– ๒๑,๓๑๔,๒๒๔
สินค้าคงเหลือ	+ ๒๒,๒๑๔,๑๐๒	+ ๑๒๔,๒๓๔,๒๓๔	+ ๔๑,๐๓๑,๔๓๐
ลูกหนี้อื่น	–	– ๒๒๐,๐๐๐	–
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	+ ๕,๔๔๓,๑๓๓	+ ๒๒,๒๐๒,๒๕๓	– ๒,๒๐๓,๕๑๒
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	+ ๒๔,๒๙๔,๒๓๑	+ ๒๐๓,๐๐๐,๔๔๒	+ ๑๕๐,๑๔๔,๒๕๑
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง	+ ๓๒๐,๑๔๑	– ๔๔,๕๔๑	+ ๒๒๓,๓๐๓
สินทรัพย์ถาวร	+ ๒๔,๔๐๕,๔๐๕	+ ๑,๓๑๐,๔๒๕	+ ๓๑,๔๕๑,๔๔๒
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	+ ๓,๓๓๑,๒๒๔	+ ๒๒๓,๑๐๐	+ ๔,๓๒๐,๐๒๓
สินทรัพย์อื่น	– ๕๔๔,๓๐๕	+ ๑๒๒,๒๔๓	+ ๒,๕๕๔,๔๐๒
รวมสินทรัพย์	+ ๔๓,๑๕๕,๒๕๓	+ ๒๐๕,๕๒๕,๔๓๑	+ ๒๑๕,๔๑๐,๒๒๔
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	+ ๓๔,๔๓๒,๓๐๓	+ ๒๒,๒๒๕,๓๐๐	+ ๓๓,๒๔๓,๔๔๕
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	– ๒๔,๕๒๒,๑๓๒	+ ๑๒๕,๓๒๔,๕๓๔	+ ๒๓,๓๕๐,๔๔๔
เงินปันผลค้างจ่าย	–	+ ๒,๕๐๐,๑๕๐	+ ๕,๔๐๐,๐๐๐
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี	– ๓,๔๐๔,๓๓๓	–	+ ๑๕,๑๔๑,๒๕๒
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ	+ ๔๕,๓๑๕	+ ๑,๒๒๒,๔๕๔	– ๒,๒๒๓,๔๔๓
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	+ ๕,๓๐๒,๑๕๒	+ ๒๔,๕๒๑	+ ๒,๓๐๔,๐๓๕
เจ้าหนี้อื่น	– ๔๓๒,๔๓๑	+ ๑,๒๒๕,๕๑๕	– ๓๒๑,๓๔๒
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	– ๒๒,๒๒๕,๔๐๕	+ ๑,๕๓๓,๔๕๔	+ ๓๐,๔๑๕,๔๒๒
รวมหนี้สินหมุนเวียน	+ ๒๕,๕๔๑,๔๓๒	+ ๑๒๒,๔๓๑,๓๒๕	+ ๑๔๔,๓๑๒,๓๑๓
เงินกู้ยืมระยะยาว	+ ๓๓,๕๒๕,๔๔๔	+ ๑๒๔,๔๓๕	– ๒,๔๔๒,๓๑๕
รวมหนี้สิน	+ ๒๓,๑๔๓,๕๒๑	+ ๑๒๓,๑๓๕,๒๕๕	+ ๑๔๒,๒๒๕,๔๔๔
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น	+ ๑๔,๐๐๐,๐๐๐	+ ๒๔,๔๔๑,๐๐๐	–
กำไรสะสม	+ ๑๕,๐๐๓,๒๕๒	+ ๑๒๒,๔๔๒,๒๓๕	+ ๕๕,๑๓๑,๒๓๑
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	+ ๓๐,๐๐๓,๒๕๒	+ ๔๑,๔๒๒,๒๓๕	+ ๕๕,๑๓๑,๒๓๑
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	+ ๔๓,๑๔๕,๒๕๓	+ ๒๐๕,๕๒๕,๔๓๑	+ ๒๑๕,๔๑๐,๒๒๔

หมายเหตุ

๑. ในช่วง ๔ ปี กิจการขนาดใหญ่หากำไรได้ดังนี้

ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ กำไร ๔๐,๙๘๖,๘๘๕ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ กำไร ๑๗,๔๐๕,๖๗๗ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ กำไร ๑๘,๖๒๑,๗๔๒ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ กำไร ๘๐,๔๕๕,๖๘๕ บาท

๒. ในช่วง ๔ ปี กิจการขนาดใหญ่จ่ายเงินปันผลดังนี้

ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ จ่ายเงินปันผล ๒,๓๙๗,๙๘๖ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ จ่ายเงินปันผล ๖,๐๓๕,๕๐๘ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ จ่ายเงินปันผล ๒๑,๒๘๕,๐๑๙ บาท

กิจการขนาดใหญ่

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี ๒๕๒๐

แหล่งที่มาของเงินทุน	จำนวนเงิน		%
จากการดำเนินงาน :			
กำไรสุทธิ	๑๓,๔๐๕,๖๓๓		
ค่าเสื่อมราคา	๓,๓๓๐,๒๖๙	๒๑,๗๓๕,๔๔๖	๑๓.๔๓
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๔๔๘,๔๔๔		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	๑๙,๘๐๒,๑๐๓		
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ	๔๔,๓๑๙		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๔,๓๐๖,๑๕๖	๔๖,๑๙๓,๑๓๒	๔๔.๐๖
สินทรัพย์ชื่นลดลง		๔๙๙,๓๐๔	๐.๓๔
เงินกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้น		๓๓,๔๖๔,๔๘๘	๒๑.๔๔
จากการเพิ่มทุน – หุ้นสามัญ		๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๙.๔๔
รวม		๑๕๖,๔๓๔,๔๑๑	๑๐๐
การใช้ไปของเงินทุน			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	๓๖,๓๒๔,๑๒๐		
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ	๔,๒๓๐		
สินค้าคงเหลือ	๒๒,๖๑๔,๑๐๒		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๔,๔๔๗,๑๓๓		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	๒๔,๔๖๒,๑๓๒		
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี	๓,๔๐๔,๓๓๓		
เจ้าหนี้อื่น	๔๗๖,๔๗๑		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๒๒,๖๖๔,๔๐๔	๑๒๔,๔๑๐,๔๒๔	๗๙.๔๐
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างเพิ่มขึ้น		๓๒๐,๑๔๑	๐.๒๐
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		๒๔,๔๐๕,๔๐๔	๑๔.๔๖
จ่ายเงินปันผล		๒,๓๔๗,๔๘๖	๑.๔๔
รวม		๑๕๖,๔๓๔,๔๑๑	๑๐๐

กิจการขนาดใหญ่

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี ๒๕๒๐

แหล่งที่มาของเงินทุน	จำนวนเงิน		ร้อยละ
จากการดำเนินงาน :			
กำไรสุทธิ	๑๕,๖๒๐,๗๕๖		
ค่าเสื่อมราคา	๖๒๓,๑๐๐	๑๕,๘๕๕,๘๕๖	๘.๙๑
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
ลูกหนี้อื่น	๖๖๐,๐๐๐		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	๖๖,๖๖๕,๑๐๐		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	๑๖๕,๗๐๕,๕๓๘		
เงินปันผลค้างจ่าย	๒,๕๐๐,๑๕๐		
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ	๑,๒๒๒,๘๙๘		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๒๘,๕๖๑		
เจ้าหนี้อื่น	๑,๖๖๕,๕๑๕		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๑,๕๑๓,๕๕๔	๑๒๓,๖๓๐,๗๒๕	๗๗.๓๕
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างลดลง		๔๔,๕๘๑	๐.๐๕
จากการกู้ยืมระยะยาว		๑๖๔,๙๗๕	๑.๐๕
จากการเพิ่มทุน – หุ้นสามัญ		๒๔,๔๕๐,๐๐๐	๑๓.๖๓
รวม		๒๑๑,๕๗๓,๑๖๒	๑๐๐
การใช้ไปของเงินทุน			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๕,๕๑๑,๔๕๐		
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	๑๗,๗๐๗,๖๗๒		
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ	๒๐,๑๕๖,๔๔๔		
สินค้าคงเหลือ	๑๒๕,๖๗๔,๒๗๗		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๒๒,๖๐๖,๒๕๗	๒๐๓,๖๖๑,๙๕๖	๙๖.๒๖
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		๑,๗๑๐,๔๑๕	๐.๘๑
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น		๑๖๖,๒๕๓	๐.๐๕
จ่ายเงินปันผล		๖,๐๓๕,๕๐๕	๒.๘๕
รวม		๒๑๑,๕๗๓,๑๖๒	๑๐๐

กิจการขนาดใหญ่

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี ๒๕๓๐

แหล่งที่มาของเงินทุน	จำนวนเงิน		%
จากการดำเนินงาน :			
กำไรสุทธิ	๘๐,๔๕๕,๖๘๕		
ค่าเสื่อมราคา	๔,๑๒๐,๐๖๗	๘๔,๗๗๕,๗๕๒	๗๒.๐๔
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ	๒๑,๗๑๔,๖๒๘		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๖,๒๐๗,๕๑๖		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	๓๓,๖๕๓,๔๘๕		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	๖๗,๓๔๐,๔๔๘		
เงินปันผลค้างจ่าย	๘,๘๐๐,๐๐๐		
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่กำหนดชำระในหนึ่งปี	๑๕,๑๔๓,๖๕๒		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๒,๗๐๔,๐๓๕		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๓๐,๔๑๕,๔๐๒	๑๔๐,๐๒๕,๗๒๖	๖๗.๔๒
รวม		๒๐๙,๘๐๐,๔๗๔	๑๐๐
การใช้ไปของเงินทุน			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๒,๒๒๑,๘๗๖		
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	๔๔,๘๐๔,๐๙๑		
สินค้าคงเหลือ	๗๖,๐๗๑,๔๓๐		
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ	๒,๖๒๗,๘๘๓		
เจ้าหนี้อื่น	๗๒๑,๗๗๒	๑๗๑,๕๕๖,๖๖๖	๖๕,๗๖
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างเพิ่มขึ้น		๖๖๓,๗๒๗	๐.๒๖
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		๗๑,๔๕๓,๘๔๖	๒๕.๔๔
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น		๒,๔๔๘,๔๐๖	๐.๘๘
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว		๒,๔๖๒,๗๑๔	๐.๘๗
จ่ายเงินปันผล		๒๑,๒๗๕,๐๑๕	๗.๖๑
รวม		๒๗๔,๘๐๐,๔๗๔	๑๐๐

จากการพิจารณางบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดใหญ่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ พบว่า กิจการขนาดใหญ่มีการใช้เงินทุนที่ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์นโยบายการใช้เงินทุนที่ดีนัก โดยนโยบายการใช้เงินทุนที่ดีนั้น ธุรกิจจะต้องพยายามจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นและแหล่งระยะยาวให้สอดคล้องกับอายุการใช้งานของสินทรัพย์ กล่าวคือ จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน และจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว แต่จากการวิเคราะห์กิจการขนาดใหญ่ ปรากฏว่ามีการนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นไปใช้ในสินทรัพย์ระยะยาว หรือไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว และนำเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาใช้ในสินทรัพย์หมุนเวียนหรือมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น การวิเคราะห์งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายทางการเงินของกิจการขนาดใหญ่ และการเสี่ยงภัยซึ่งเป็นผลจากการใช้นโยบายทางการเงินนั้น ๆ ซึ่งพอจะสรุปได้เป็น ๒ ช่วง กล่าวคือ ช่วงหนึ่งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๐, ๒๕๒๐-๒๕๒๑ กิจการขนาดใหญ่มีนโยบายในการจัดหาเงินทุนโดยการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวไปใช้ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาใช้ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนนั้น ทำให้กิจการมีเวลาที่จะสะสมเงินได้ยาวนาน ดังนั้น โอกาสที่กิจการขนาดใหญ่จะสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลาย่อมมีมาก ถ้าดูจากงบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ จะเห็นว่ากิจการขนาดใหญ่มีการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวเป็นจำนวน ๗๐,๓๔๑,๒๓๙ บาท ซึ่งได้มาจากการดำเนินงาน ๒๑,๑๗๕,๔๔๖ บาท จากการขายสินทรัพย์อื่น ๕๔๙,๗๐๕ บาท จากการกู้ยืมระยะยาว ๓๓,๕๖๕,๕๘๘ บาท และจากการเพิ่มทุน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นจำนวน ๘๖,๑๙๓,๑๗๒ บาท แต่นำไปลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนถึง ๑๒๔,๙๑๐,๘๒๙ บาท และลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวเพียง ๓๑,๖๒๓,๕๘๒ บาท จึงแสดงให้เห็นว่า มีการนำแหล่งเงินทุนจากแหล่งเงินทุนระยะยาวไปใช้ในสินทรัพย์หมุนเวียน นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ แม้จะทำให้กิจการขนาดใหญ่มีความเสี่ยงน้อย แต่ใน

ขณะเดียวกันก็จะมีรายได้สุทธิน้อยลงด้วย เพราะต้นทุนของเงินทุนจากแหล่งระยะยาวสูงกว่าเงินทุนจากแหล่งระยะสั้น เมื่อนำมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งให้รายได้ไม่มากนัก จึงทำให้รายได้สุทธิของกิจการขนาดใหญ่ลดลง จากผลดังกล่าวทำให้กิจการขนาดใหญ่ปรับปรุงนโยบายการใช้เงินทุนใหม่ แต่ก็ยังไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ดี กล่าวคือ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๒ กิจการขนาดใหญ่ ได้จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวเป็นจำนวน ๘๔,๗๗๕,๗๕๒ บาท แต่ได้นำไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวเป็นจำนวนถึง ๙๘,๓๐๓,๘๑๒ บาท แสดงให้เห็นว่า กิจการขนาดใหญ่นำเงินทุนจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นไปใช้ในสินทรัพย์ระยะยาว ซึ่งเป็นความต้องการใช้ระยะเวลานาน นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ แม้จะทำให้กิจการมีรายได้สูงขึ้นหรือมีความสามารถในการหากำไรสูง แต่ในขณะเดียวกันก็จะมีความเสี่ยงสูงขึ้นด้วย เพราะกิจการอาจถูกเร่งรัดการชำระหนี้ โดยที่ยังไม่สามารถหมุนเวียนสินทรัพย์ระยะยาวให้เป็นเงินสดได้ทัน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาด้านสภาพคล่องอันจะเป็นอันตรายต่อกิจการ ดังนั้น ถ้ากิจการขนาดใหญ่ยังคงใช้นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ต่อไป กิจการก็จะต้องเผชิญกับความเสี่ยงซึ่งอาจจะกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของกิจการได้ในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้เกิดดุลยภาพระหว่างกำไรกับความเสี่ยงในการจัดหาแหล่งเงินทุน กิจการขนาดใหญ่ควรจะพิจารณาจัดหาแหล่งเงินทุนให้สอดคล้องกับอายุการใช้งานของทรัพย์สินที่จะลงทุน

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนร้อยของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดใหญ่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ ปรากฏว่า ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ นั้น แหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากการดำเนินงาน ๑๓.๕๓% จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ๕๕.๐๖% จากการขายสินทรัพย์อื่น ๐.๓๘% จากการกู้ยืมระยะยาว ๒๑.๔๔% และจากการเพิ่มทุน ๙.๕๙% ส่วนการใช้ไปของเงินทุนนั้น ได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น ๗๙.๘๐% ในการให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง ๐.๒๐% ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น ๑๘.๔๖% และจ่ายเงินปันผล ๑.๕๔% ส่วนในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ นั้นจะเห็นได้ว่า แหล่งที่มาของเงินทุน

มาจากการดำเนินงาน ๘.๔๑% จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ๗๗.๓๔ % จากการชำระหนี้ของลูกหนี้และกรรมการ-ลูกจ้าง ๐.๐๔ % จากการกู้ยืมระยะยาว ๐.๐๘ % และจากการออกจำหน่ายหุ้นสามัญ ๑๓.๖๓ % การใช้ไปของเงินทุนได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น ๙๖.๒๖ % ในการซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น ๐.๘๑ % เพิ่มสินทรัพย์อื่น ๐.๐๘ % และจ่ายเงินปันผล ๒.๘๕ % ส่วนในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ จะเห็นได้ว่าแหล่งที่มาของเงินทุนนั้นได้มาจากการดำเนินงาน ๓๒.๐๘ % จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ๖๗.๙๒ % ส่วนการใช้ไปของเงินทุนนั้นได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น ๖๔.๘๖ % ให้ลูกหนี้กรรมการและลูกจ้างกู้ยืม ๐.๒๔ % ซื้อทรัพย์สินถาวรเพิ่มขึ้น ๒๕.๕๔ % เพิ่มสินทรัพย์อื่น ๐.๘๘ % ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว ๐.๘๗ % และจ่ายเงินปันผล ๗.๖๑ %

กิจการขนาดกลาง

งบดุลรวม (เปรียบเทียบระหว่างงวด)

รายการ	๒๕๐๙ – ๒๕๒๐	๒๕๒๐ – ๒๕๒๑	๒๕๒๑ – ๒๕๒๒
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	+ ๕,๓๑๕,๕๔๔	– ๑,๒๒๔,๕๕๒	+ ๓,๓๓๓,๕๔๓
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	+ ๑,๒๓๕,๐๕๔	+ ๓๑,๕๒๑,๔๑๑	+ ๒,๕๒๓,๓๐๕
สินค้าคงเหลือ	+ ๓๑,๑๐๕,๕๒๒	+ ๔๙๙,๔๐๐	– ๓,๑๕๒,๕๙๙
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	– ๒,๒๕๕,๔๓๐	+ ๒,๕๒๙,๓๙๐	+ ๒,๔๔๑,๓๓๕
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	+ ๒,๙๐๕,๔๔๕	+ ๔,๙๓๓,๑๐๙	+ ๔,๔๔๕,๔๓๒
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง	+ ๒๓๓,๑๐๐	–	+ ๔๔๒,๔๐๐
สินทรัพย์อื่น	+ ๒๔๑,๑๙๕	+ ๑๓,๓๙๕,๒๔๒	+ ๔,๑๙๙,๓๓๕
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	+ ๓๔,๐๒๑	+ ๑,๓๙๕,๓๔๕	+ ๑,๒๓๓,๔๓๒
สินทรัพย์อื่น	+ ๓๓,๓๒๑	– ๑๙,๔๓๔	– ๒๓๑
รวมสินทรัพย์	+ ๓๓,๒๐๓,๔๓๓	+ ๒๑,๒๒๔,๐๓๒	+ ๑๕,๐๓๙,๔๓๓
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	+ ๑๒,๔๓๙,๓๓๔	+ ๑๓,๒๓๐,๐๐๔	– ๕,๔๒๔,๒๓๓
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	– ๖,๒๓๕,๒๓๔	+ ๖,๓๓๐,๐๓๑	+ ๑๕,๖๔๓,๔๑๑
เงินปันผลค้างจ่าย	– ๒๔๐,๐๐๔	–	–
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	– ๖๔,๔๖๔	+ ๑๔๔,๖๔๔	+ ๔๔๒,๔๓๔
เจ้าหนี้อื่น	– ๔๓,๐๐๐	–	–
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	+ ๑,๒๐๔,๔๐๔	+ ๑,๑๒๖,๔๖๔	+ ๑,๓๓๔,๐๐๔
รวมหนี้สินหมุนเวียน	+ ๓๑,๑๔๑,๑๑๖	+ ๒๑,๒๐๔,๖๑๑	+ ๑๐,๔๔๓,๔๓๔
เงินกู้ยืมระยะยาว	–	–	–
รวมหนี้สิน	+ ๓๑,๑๔๑,๑๑๖	+ ๒๑,๒๐๔,๖๑๑	+ ๑๐,๔๔๓,๔๓๔
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น	–	–	+ ๕,๐๐๐,๐๐๐
กำไรสะสม	+ ๒๒๑,๓๒๗	+ ๔๔๓,๑๔๕	+ ๓,๔๔๐,๔๓๓
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	+ ๒๒๑,๓๒๗	+ ๔๔๓,๑๔๕	+ ๔,๔๔๐,๔๓๓
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	+ ๓๓,๒๐๓,๔๓๓	+ ๒๑,๒๒๔,๐๓๒	+ ๑๕,๐๓๙,๔๓๓

หมายเหตุ ๑. ในช่วง ๕ ปี กิจการขนาดกลาง ทำกำไรได้ดังนี้

ปี ๒๕๐๙ กำไร ๕,๑๑๒,๕๒๕ บาท

ปี ๒๕๒๐ กำไร ๒,๒๓๕,๒๑๖ บาท

ปี ๒๕๒๑ กำไร ๒,๑๐๕,๐๒๕ บาท

ปี ๒๕๒๒ กำไร ๕,๐๔๓,๒๕๗ บาท

๒. ในช่วง ๕ ปี กิจการขนาดกลางจ่ายเงินปันผลดังนี้

ปี ๒๕๒๐ จ่ายเงินปันผล ๒,๒๑๒,๕๒๕ บาท

ปี ๒๕๒๑ จ่ายเงินปันผล ๑,๑๐๕,๒๕๐ บาท

ปี ๒๕๒๒ จ่ายเงินปันผล ๑,๕๒๒,๒๓๑ บาท

กิจการขนาดกลาง

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี ๒๕๒๐

แหล่งที่มาของเงินทุน	จำนวนเงิน		%
จากการดำเนินงาน			
กำไรสุทธิ	๒,๒๓๕,๒๓๖		
ค่าเสื่อมราคา	๓๘,๐๖๑	๒,๒๗๓,๒๙๗	๑๐.๑๕
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน			
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๖,๒๕๘,๔๗๐		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม			
จากธนาคาร	๑๒,๕๗๙,๔๗๘		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๑,๒๘๘,๔๘๕	๒๐,๒๑๖,๔๓๓	๘๙.๘๕
รวม		๒๒,๓๙๙,๗๓๐	๑๐๐
การใช้ไปของเงินทุน			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๔,๗๑๔,๔๙๘		
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	๑,๒๗๔,๐๕๘		
สินค้าคงเหลือ	๗,๑๘๘,๘๖๒		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	๖,๒๗๔,๒๗๘		
เงินปันผลค้างจ่าย	๒๕๐,๐๐๐		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๖๙,๕๖๙		
เจ้าหนี้อื่น	๙๓,๐๐๐	๑๙,๘๖๔,๒๖๕	๘๘.๖๘
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างเพิ่มขึ้น		๒๓,๑๐๐	๐.๑๐
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		๒๙๑,๗๙๕	๑.๓๐
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น		๗,๗๐๑	๐.๐๓
จ่ายเงินปันผล		๒,๒๑๒,๘๖๙	๙.๘๙
รวม		๒๒,๓๙๙,๗๓๐	๑๐๐

กิจการขนาดกลาง

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี ๒๕๒๑

แหล่งที่มาของเงินทุน	จำนวนเงิน		%
จากการดำเนินงาน :			
กำไรสุทธิ	๒,๓๘๙,๐๒๔		
ค่าเสื่อมราคา	๑,๗๙๒,๗๘๕	๔,๑๘๑,๘๐๙	๑๕.๔๐
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๑,๖๖๘,๕๙๒		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม			
จากธนาคาร	๑๓,๖๗๐,๐๐๘		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	๖,๓๓๐,๐๗๑		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๑๕๘,๖๔๘		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๑,๑๒๖,๔๖๕	๒๒,๔๕๔,๒๘๔	๘๔.๕๓
สินทรัพย์อื่นลดลง		๑๙,๕๓๔	๐.๐๗
รวม		๒๗,๑๕๖,๐๒๗	๑๐๐
การใช้ไปของเงินทุน			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	๗,๘๒๑,๔๑๑		
สินค้าคงเหลือ	๘๑๙,๕๐๐		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๒,๘๒๔,๗๙๐	๑๑,๔๖๕,๗๐๑	๔๒.๒๒
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		๑๓,๗๔๔,๖๘๖	๕๐.๖๑
จ่ายเงินปันผล		๑,๙๔๕,๖๔๐	๗.๑๗
รวม		๒๗,๑๕๖,๐๒๗	๑๐๐

กิจการขนาดกลาง

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี ๒๕๒๒

แหล่งที่มาของเงินทุน		จำนวนเงิน	%
จากการดำเนินงาน :			
กำไรสุทธิ	๕,๐๕๓,๒๕๗		
ค่าเสื่อมราคา	๑,๒๒๗,๓๕๒	๖,๒๘๐,๖๐๙	๒๐.๓๙
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน			
สินค้าคงเหลือ	๓,๑๔๖,๕๙๙		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	๑๙,๖๙๓,๘๑๔		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๕๙๒,๘๓๙		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๑,๑๗๕,๐๐๙	๑๙,๕๑๘,๓๕๖	๖๓.๓๗
สินทรัพย์อื่นลดลง		๒๗๑	๐.๐๑
จากการเพิ่มทุน - หุ้นสามัญ		๕,๑๐๐,๐๐๐	๑๖.๒๓
รวม		๓๐,๗๙๙,๒๓๖	๑๐๐

การใช้ไปของเงินทุน			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๓,๗๓๓,๔๕๗		
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	๖,๘๖๗,๓๓๕		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๒,๕๔๑,๓๔๕		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม-			
จากธนาคาร	๕,๘๒๘,๒๒๔	๑๘,๙๗๐,๓๖๑	๖๑.๕๙
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและ			
ลูกจ้างเพิ่มขึ้น		๘๕๖,๙๐๐	๒.๗๘
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		๙,๕๐๙,๗๐๒	๓๐.๕๕
จ่ายเงินปันผล		๑,๕๖๒,๒๗๓	๕.๐๙
รวม		๓๐,๗๙๙,๒๓๖	๑๐๐

จากการพิจารณางบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดกลาง ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ พบว่า กิจการขนาดกลาง มีการใช้เงินทุนที่ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของนโยบายการใช้เงินทุนที่ดีนัก นโยบายการใช้เงินทุนที่ดีนั้น ธุรกิจจะต้องพยายามจัดหาแหล่งเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นและแหล่งระยะยาว ให้สอดคล้องกับอายุการใช้งานของสินทรัพย์ กล่าวคือ จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน และจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว แต่จากการวิเคราะห์ ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ.๒๕๑๙-๒๕๒๐, ๒๕๒๐-๒๕๒๑ และ ๒๕๒๑-๒๕๒๒ กิจการขนาดกลางมีการนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นไปใช้ในสินทรัพย์ระยะยาว หรือไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว กล่าวคือ นำทุนหมุนเวียนที่มีอยู่ซึ่งเป็นเงินทุนระยะสั้นมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว และเงินทุนระยะสั้นนั้นก็ต้องรีบชำระคืนในระยะเวลาอันสั้นด้วย ดังนั้น ความเสี่ยงภัยที่จะเกิดจากการที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลาย่อมมีมาก ถ้าดูจากงบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ จะพบว่ากิจการขนาดกลางได้จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นเป็นจำนวน ๒๒,๙๕๔,๒๘๔ บาท และจากแหล่งระยะยาวจำนวน ๔,๒๐๑,๗๔๓ บาท แต่ได้นำไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาวเป็นจำนวนมากถึง ๑๕,๖๙๐,๓๒๖ บาท และนำไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้นเพียง ๑๑,๙๖๕,๗๐๑ บาท จึงแสดงให้เห็นว่า กิจการขนาดกลางนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ จะทำให้กิจการมีรายได้สูงขึ้น เพราะเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการใช้ทุนระยะสั้นนั้น มีต้นทุนที่มองเห็นต่ำกว่าทุนระยะยาว เมื่อนำมาลงทุนในสินทรัพย์ยาว ซึ่งให้รายได้ค่อนข้างสูง จึงทำให้รายได้สุทธิของกิจการขนาดกลางเพิ่มขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ ถ้ากิจการขนาดกลางยิ่งใช้เงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมากเท่าใด กำไรที่จะได้รับย่อมมากขึ้นเท่านั้น อย่างไรก็ตาม การที่ธุรกิจจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้น และนำไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาวยิ่งมากเท่าใด ก็จะมีผลทำให้สภาพคล่องของธุรกิจต่ำหรือก่อให้เกิดความเสี่ยงภัยในทางการเงินมากขึ้นเท่านั้น กล่าวคือ ถ้าความต้องการเงินทุนของกิจการขนาดกลางเป็นความต้องการระยะยาว แต่การจัดหาเงินทุน กลับจัดหาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ดังนั้น เมื่อถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ อาจจะไม่สามารถชำระหนี้นั้นทันได้ ดังนั้น เพื่อจะให้การใช้เงินทุน

เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับความเสี่ยงภัยในผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับนั้น และสภาพคล่องของกิจการเป็นไปด้วยความเหมาะสมแล้ว ในการตัดสินใจจัดหาแหล่งเงินทุน ควรจะพิจารณาดังนี้ คือ ถ้าความต้องการใช้เงินทุนเป็นความต้องการในลักษณะถาวรหรือเป็นความต้องการใช้เงินทุนในระยะยาว กิจการขนาดกลางควรจัดหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุนระยะยาว แต่ถ้าความต้องการใช้เงินทุนเป็นความต้องการในลักษณะชั่วคราว หรือเป็นความต้องการเพียงระยะสั้นแล้ว ก็ควรจะจัดหาแหล่งเงินทุนระยะสั้นเช่นกัน

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนร้อยของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดกลางในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ จะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ นั้น แหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากการดำเนินงาน ๑๐.๑๕% จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ๘๙.๘๕% การใช้ไปของเงินทุนได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น ๘๘.๖๘% ให้ลูกหนี้ กรรมการ และลูกจ้างกู้ยืม ๐.๑๐% ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น ๑.๓๐% เพิ่มสินทรัพย์อื่น ๐.๐๓% และจ่ายเงินปันผล ๙.๘๙% ส่วนในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ปรากฏว่า แหล่งที่มาของเงินทุนมาจากการดำเนินงาน ๑๕.๔๐% จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ๘๔.๕๓% การใช้ไปของเงินทุนสำหรับความต้องการระยะสั้น ๔๒.๒๒% ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น ๕๐.๖๑% และจ่ายเงินปันผล ๗.๑๗% ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ พบว่า แหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากการดำเนินงาน ๒๐.๓๙% จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ๖๓.๓๗% จากสินทรัพย์อื่น ๐.๐๑% และจากการเพิ่มทุน ๑๖.๒๓% ส่วนการใช้ไปของเงินทุนนั้นได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น ๖๑.๕๙% ให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง ๒.๗๘% ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น ๓๐.๕๕% และจ่ายเงินปันผล ๕.๐๘%

รายการ	๒๕๙๙ – ๒๕๒๐	๒๕๒๐ – ๒๕๒๑	๒๕๒๑ – ๒๕๒๒
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	+ ๓๒๑๓,๐๓๕	+ ๕๕๗,๐๓๖	– ๑,๐๒๐,๔๔๕
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	+ ๑,๓๕๔,๓๒๕	– ๒๒๔,๔๓๕	– ๒,๔๔๔,๖๔๔
สินค้าคงเหลือ	+ ๓,๑๒๕,๒๐๐	– ๑,๕๒๒,๔๓๕	– ๓,๖๖๖,๖๐๐
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	+ ๕,๓๐๗	– ๕,๓๓๑	– ๒
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	+ ๕,๔๑๒,๓๐๕	– ๑,๓๐๐,๑๐๕	– ๗,๒๑๓,๓๗๕
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการ–และลูกจ้าง	–	+ ๔๐๐,๐๐๐	– ๕๕๐,๐๐๐
สินทรัพย์ถาวร	+ ๒๙๑๐,๕๕๑	+ ๕,๑๔๐,๖๑๒	+ ๖๔๔,๖๖๑
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	+ ๓๕,๒๔๔	+ ๖๗๕,๗๓๕	+ ๔๕,๗๗๒
สินทรัพย์อื่น	– ๒๐,๔๗๗	– ๓,๔๓๔	– ๒,๔๐๐
รวมสินทรัพย์	+ ๕,๐๒๗,๒๕๐	+ ๕,๑๐๐,๔๕๖	– ๗,๐๖๖,๖๔๗
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม–จากธนาคาร	+ ๑,๗๔๔,๔๖๔	+ ๒,๔๖๑,๔๓๑	– ๒,๔๖๔,๕๒๐
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	+ ๓,๔๗๐,๔๑๖	– ๖,๔๒๔,๑๕๖	– ๑,๗๕๕,๔๔๔
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	+ ๑,๔๔๑	– ๑๕,๓๔๕	– ๔๔
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	+ ๕,๔๖๕	+ ๖,๗๐๗	+ ๑๔,๔๒๗
รวมหนี้สินหมุนเวียน	+ ๕,๒๐๗,๓๐๑	– ๓,๔๗๔,๔๕๑	– ๔,๒๑๔,๑๔๕
เงินกู้ยืมระยะยาว	–	+ ๗,๔๒๐,๐๐๐	– ๒,๕๕๐,๐๐๐
รวมหนี้สิน	+ ๕,๒๐๗,๓๐๑	+ ๔,๓๔๕,๐๔๔	– ๖,๗๕๕,๑๔๕
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
หุ้นเรือนหุ้น	–	–	–
กำไรสะสม	– ๒๕๐,๐๕๑	– ๒๔๕,๑๕๓	– ๑๑๖,๔๖๒
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	– ๒๕๐,๐๕๑	– ๒๔๕,๑๕๓	– ๑๑๖,๔๖๒
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	+ ๕,๐๒๗,๒๕๐	+ ๕,๑๐๐,๔๕๖	– ๗,๐๖๖,๖๔๗

หมายเหตุ ๑. ในช่วง ๔ ปี กิจการขนาดเล็ก ทำกำไรได้ดังนี้

ปี ๒๕๑๙ กำไร ๑๕๔,๑๔๔ บาท
ปี ๒๕๒๐ ขาดทุน ๑๔๔,๔๗๕ บาท
ปี ๒๕๒๑ ขาดทุน ๑๔๖,๑๔๔ บาท
ปี ๒๕๒๒ ขาดทุน ๒๑๙,๔๔๗ บาท

๒. ในช่วง ๔ ปี กิจการขนาดเล็ก จ่ายเงินปันผลดังนี้

ปี ๒๕๒๐ จ่ายเงินปันผล ๑๐๕,๔๗๓ บาท
ปี ๒๕๒๑ จ่ายเงินปันผล ๔๘,๐๗๕ บาท
ปี ๒๕๒๒ จ่ายเงินปันผล ๔๒,๖๖๐ บาท

กิจการขนาดเล็ก

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี ๒๕๒๐

แหล่งที่มาของเงินทุน	จำนวนเงิน		%
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	๑,๗๙๔,๔๖๙		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	๓,๔๗๐,๔๑๖		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๑,๔๕๑		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๕,๔๖๕	๕,๒๗๗,๓๐๑	๙๙.๖๑
จากสินทรัพย์อื่น		๒๐,๓๐๗	๐.๓๙
รวม		๕,๒๙๗,๖๐๘	๑๐๐
การใช้ไปของเงินทุน			
จากการดำเนินงาน :			
ขาดทุนสุทธิ	๑๔๔,๔๗๘		
ค่าเสื่อมราคา	(๓๕,๒๘๘)	๑๐๙,๑๙๐	๒.๐๖
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๓๒๒,๐๓๘		
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	๑,๓๔๕,๗๓๙		
สินค้าคงเหลือ	๓,๑๒๙,๒๐๐		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๕,๓๒๗	๔,๘๑๒,๓๐๔	๙๐.๘๔
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		๒๗๐,๕๔๑	๕.๑๑
จ่ายเงินปันผล		๑๐๕,๕๗๓	๑.๙๙
รวม		๕,๒๙๗,๖๐๘	๑๐๐

กิจการขนาดเล็ก

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี ๒๕๒๑

แหล่งที่มาของเงินทุน	จำนวนเงิน		%
จากการดำเนินงาน :			
ขาดทุนสุทธิ	(๑๘๖,๑๕๘)		
ค่าเสื่อมราคา	๖๗๕,๗๓๔	๔๘๙,๕๗๖	๐.๖๙
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	๒๖๔,๘๓๔		
สินค้าคงเหลือ	๑,๙๒๒,๙๗๕		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๙,๓๓๑		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม-			
จากธนาคาร	๒,๘๖๑,๘๓๓		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๖,๗๑๗	๕,๐๖๕,๖๙๐	๓๘.๖๑
สินทรัพย์อื่นลดลง		๓,๙๓๘	๐.๐๓
เงินกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้น		๗,๙๖๐,๐๐๐	๖๐.๖๗
รวม		๑๓,๕๑๙,๒๐๔	๑๐๐
การใช้ไปของเงินทุน			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๘๙๗,๐๓๖		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	๖,๔๒๘,๑๕๖		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๑๕,๓๔๕	๗,๓๔๐,๕๓๗	๕๕,๙๕
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและ-			
ลูกจ้างเพิ่มขึ้น		๙๐๐,๐๐๐	๓.๔๑
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		๕,๑๘๐,๖๓๒	๓๙.๔๙
จ่ายเงินปันผล		๘๙,๐๓๕	๐.๗๕
รวม		๑๓,๕๑๙,๒๐๔	๑๐๐

กิจการขนาดเล็ก

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี ๒๕๒๒

แหล่งที่มาของเงินทุน		จำนวนเงิน	%
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๑,๐๖๐,๔๘๔		
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	๒,๔๘๕,๖๔๔		
สินค้าคงเหลือ	๓,๖๖๖,๖๐๐		
[illegible]หมุนเวียนอื่น	๒		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๑๔,๔๒๗	๗,๒๒๗,๑๖๒	๔๔.๑๑
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการ-			
และลูกจ้าง		๔๕๐,๐๐๐	๕.๘๖
สินทรัพย์อื่น		๒,๔๐๐	๐.๐๓
รวม		๗,๖๗๔,๕๖๒	๑๐๐
การใช้ไปของเงินทุน			
จากการดำเนินงาน :			
ขาดทุนสุทธิ	๒๑๔,๘๔๗		
ค่าเสื่อมราคา	(๘๔,๗๗๓)	.๓๐,๐๗๔	๑.๗๐
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจาก-			
ธนาคาร	.๒,๔๖๘,๔๒๐		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	๑,๗๕๔,๕๔๘		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๔๔	๔,๒๒๘,๖๑๒	๕๕.๐๖
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		๖๘๘,๒๑๖	๘.๙๖
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว		๒,๕๔๐,๐๐๐	๓๓.๐๗
จ่ายเงินปันผล		๙๒,๖๖๐	๑.๒๑
รวม		๗,๖๗๔,๕๖๒	๑๐๐

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการพิจารณางบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดเล็ก ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ นั้น ได้สะท้อนให้เห็นถึงนโยบายทางการเงินของกิจการขนาดเล็กและการเสี่ยงภัย ซึ่งเป็นผลจากการใช้นโยบายทางการเงินนั้น ๆ ซึ่งพอจะสรุปได้เป็น ๒ ช่วง คือ ช่วงหนึ่งเป็นช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๐, ๒๕๒๑-๒๕๒๒ กิจการขนาดเล็กมีนโยบายการจัดหาเงินทุนโดยการจัดหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นมาใช้ลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว โดยดูจากงบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ จะพบว่า กิจการขนาดเล็กได้จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นเป็นจำนวน ๗,๒๒๗,๑๖๒ บาท และจากแหล่งระยะยาว ๔๕๒,๔๐๐ บาท แต่ได้นำไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาวเป็นจำนวนมากถึง ๓,๔๕๐,๙๕๐ บาท และนำไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้นเพียง ๔,๒๒๘,๖๑๒ บาท จึงแสดงให้เห็นว่ากิจการขนาดเล็กนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว ซึ่งเป็นความต้องการใช้ระยะเวลานาน นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ จะทำให้กิจการมีรายได้สูงขึ้นหรือมีความสามารถในการหากำไรสูง แต่ในขณะเดียวกันก็จะมีความเสี่ยงสูงขึ้นด้วย เพราะกิจการอาจถูกเร่งรัดการชำระหนี้โดยที่ยังไม่สามารถหมุนเวียนสินทรัพย์ระยะยาวให้เป็นเงินสดได้ทัน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาด้านสภาพคล่องอันจะเป็นอันตรายต่อกิจการ ถ้ากิจการยังคงใช้นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ต่อไป กิจการก็อาจจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงซึ่งอาจจะกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของกิจการได้ในอนาคต ส่วนอีกช่วงหนึ่งคือช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๑ กิจการขนาดเล็กมีนโยบายการจัดหาเงินทุนที่เสี่ยงน้อย กล่าวคือ มีการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น กิจการขนาดเล็กย่อมมีเวลาที่จะสะสมเงินได้ยาวนานขึ้น ดังนั้น โอกาสที่จะสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลาย่อมมีมาก เมื่อพิจารณาจากงบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ จะเห็นว่า กิจการขนาดเล็กมีการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวเป็นจำนวน ๘,๔๔๓,๕๑๔ บาท และจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นจำนวน ๕,๐๖๕,๖๔๐ บาท ส่วนการใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดเล็กได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้นจำนวนมากถึง ๗,๓๔๐,๕๓๗ บาท และใช้เงินทุนสำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาวเพียง ๖,๑๗๘,๖๖๗ บาทเท่านั้น จึงแสดงว่า มีการนำแหล่ง

เงินทุนระยะยาวไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ แม้จะมีความเสี่ยงภัยน้อย ในขณะเดียวกันก็จะทำให้กิจการขนาดเล็กมีรายได้ลดลงด้วย เพราะเงินทุนจากแหล่งระยะยาวซึ่งมีต้นทุนสูง เมื่อนำมาใช้ในสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งให้รายได้ไม่มากนัก ก็ย่อมทำให้รายได้สุทธิของกิจการขนาดเล็กลดลง นอกจากนี้ ยังทำให้กิจการขนาดเล็กมีสภาพคล่องสูงเกินความจำเป็นในบางขณะอีกด้วย

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนร้อยของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของกิจการขนาดเล็กในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ จะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ นั้น แหล่งที่มาของเงินทุนมาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ๙๙.๖๑% จากสินทรัพย์อื่น ๐.๓๙ % การใช้ไปของเงินทุนได้ใช้ไปในการดำเนินงาน ๒.๐๖ % สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น ๙๐.๘๙ % ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น ๕.๑๑ % และจ่ายเงินปันผล ๑.๙๙ % ส่วนในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ปรากฏว่าแหล่งที่มาของเงินทุนมาจากการดำเนินงาน ๐.๖๙ % จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ๓๘.๖๑ % จากสินทรัพย์อื่น ๐.๐๓ % และจากการกู้ยืมระยะยาว ๖๐.๖๗ % การใช้ไปของเงินทุนสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น ๕๕.๙๕ % ให้ลูกหนี้กรรมการและลูกจ้างกู้ยืม ๓.๘๑ % ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น ๓๙.๔๙ % และจ่ายเงินปันผล ๐.๗๕ % ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ พบว่า แหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ๙๔.๑๑ % จากการชำระหนี้ของลูกหนี้กรรมการและลูกจ้าง ๕.๘๖ % จากสินทรัพย์อื่น ๐.๐๓ % ส่วนการใช้ไปของเงินทุนได้ใช้ไปในการดำเนินงาน ๑.๗๐ % สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น ๕๕.๐๖ % ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น ๘.๙๖ % ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว ๓๓.๐๗ % และจ่ายเงินปันผล ๑.๒๑ %

อุตสาหกรรมสายไฟฟ้า

งบดุลรวม (เปรียบเทียบระหว่างงวด)

รายการ	๒๕๙ – ๒๕๒๐	๒๕๒๐ – ๒๕๒๑	๒๕๒๑ – ๒๕๒๒
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	+ ๔,๐๗๗,๕๘๖	+ ๔,๗๒๔,๒๕๔	+ ๖,๔๔๔,๒๔๓
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	+ ๓๙,๓๕๓,๔๗๓	+ ๒๕,๒๒๔,๒๔๕	+ ๑๐๐,๓๓๓,๐๐๐
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ	+ ๔,๒๓๐	+ ๒๐,๑๕๖,๔๔๔	– ๒๑,๓๐๕,๒๓๓
สินค้าคงเหลือ	+ ๓๒,๔๗๗,๑๒๔	+ ๑๒๔,๕๗๕,๔๐๕	+ ๗๒,๕๔๐,๓๕๕
ลูกหนี้อื่น	–	– ๒๒๐,๐๐๐	–
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	– ๓๐๒,๐๑๐	+ ๒๕,๕๒๑,๗๑๒	– ๗,๑๑๗,๗๓๑
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	+ ๔๐,๐๓๐,๔๔๓	+ ๒๑๑,๔๔๗,๕๕๑	+ ๑๕๒,๔๔๓,๐๕๒
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง	+ ๓๔๓,๒๕๑	+ ๔๑๑,๔๐๕	+ ๑,๐๓๐,๒๓๗
สินทรัพย์ถาวร	+ ๒๕,๔๒๗,๗๕๑	+ ๒๐,๒๓๕,๗๕๓	+ ๔๑,๑๑๑,๔๐๙
หัก ค่าเสื่อมราคา	+ ๓,๔๕๓,๒๔๕	+ ๒,๒๕๑,๒๑๕	+ ๑๐,๒๑๗,๑๓๒
สินทรัพย์อื่น	– ๒๑๒,๓๑๑	+ ๑๕๒,๓๓๑	+ ๒,๔๕๒,๒๗๔
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร	+ ๕๕,๒๑๑,๒๕๐	+ ๕๒,๗๙๗,๑๕๑	+ ๒๗,๔๓๓,๗๒๑
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	– ๒๗,๑๒๕,๔๔๕	+ ๑๓๕,๒๓๒,๔๓๓	+ ๔๐,๓๙๕,๙๓๐
เงินปันผลค้างจ่าย	– ๒๙๐,๐๐๐	+ ๒,๕๒๐,๐๐๐	+ ๙,๕๕๐,๕๕๐
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่กำหนดชำระในหนึ่งปี	– ๓,๔๐๕,๓๓๓	–	+ ๑๕,๑๕๓,๒๙๒
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ	+ ๔๕,๑๑๕	+ ๑,๒๒๒,๑๕๔	– ๒,๒๒๗,๔๔๓
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	+ ๔,๒๓๔,๔๑๕	+ ๒๑๑,๗๒๙	+ ๓,๒๕๒,๑๕๐
เจ้าหนี้อื่น	– ๒๒๙,๔๗๑	+ ๑,๒๒๔,๔๑๕	– ๗๒๑,๓๐๖
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	– ๒๕,๓๗๐,๔๕๔	+ ๒,๒๙๗,๑๙๐	+ ๓๑,๒๐๕,๔๓๓
รวมหนี้สินหมุนเวียน	+ ๕๒,๐๔๐,๓๙๑	+ ๑๔๐,๒๔๑,๔๒๕	+ ๑๒๗,๒๔๕,๒๒๓
เงินกู้ยืมระยะยาว	+ ๓๓,๕๒๕,๖๔๔	+ ๔,๑๒๔,๔๗๔	– ๗,๕๒๒,๓๑๔
รวมหนี้สิน	+ ๔๕,๒๐๕,๔๗๕	+ ๑๔๔,๔๑๐,๔๐๕	+ ๑๒๐,๐๔๔,๕๐๓
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
หุ้นเรือนหุ้น	+ ๑๕,๐๐๐,๐๐๐	+ ๒๔,๔๕๐,๐๐๐	+ ๕,๐๐๐,๐๐๐
กำไรสะสม	+ ๙๔,๔๒๐,๐๐๔	+ ๑๒,๗๕๕,๔๒๒	+ ๒๒,๗๕๕,๑๗๒
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	+ ๒๕,๔๒๐,๐๐๔	+ ๕๑,๕๔๕,๔๒๔	+ ๒๗,๗๕๕,๑๗๒
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	+ ๑๐๕,๓๔๕,๔๗๖	+ ๒๓๑,๗๕๕,๔๒๕	+ ๒๒๗,๔๐๔,๑๗๔

หมายเหตุ ๑. ในช่วง ๔ ปี อุตสาหกรรมสายไฟฟ้าทำกำไรได้ดังนี้

ปี ๒๔๙๙ กำไร ๔๖,๐๖๔,๔๖๔ บาท

ปี ๒๔๒๐ กำไร ๑๔,๔๑๔,๔๓๕ บาท

ปี ๒๔๒๑ กำไร ๒๐,๔๓๔,๒๐๔ บาท

ปี ๒๔๒๒ กำไร ๔๔,๒๓๔,๐๙๔ บาท

๒. ในช่วง ๔ ปี อุตสาหกรรมสายไฟฟ้าจ่ายเงินปันผลดังนี้

ปี ๒๔๒๐ จ่ายเงินปันผล ๔,๑๙๖,๔๒๔ บาท

ปี ๒๔๒๑ จ่ายเงินปันผล ๔,๐๙๒,๙๔๓ บาท

ปี ๒๔๒๒ จ่ายเงินปันผล ๒๒๔,๔๙๔,๔๐๓ บาท

บุคลากรกรรมสามัญน้ำ
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนปี ๒๕๒๐

แหล่งที่มาของเงินทุน	จำนวนเงิน		ร้อย
จากการดำเนินงาน :			
กำไรสุทธิ	๑๕,๔๑๕,๔๓๕		
ค่าเสื่อมราคา	๑,๕๒๕,๖๔๕	๒๑,๓๕๐,๐๕๓	๑๓.๕๖
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๓๐๖,๐๑๐		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม–ระยะสั้น	๔๔,๒๑๑,๖๔๐		
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ	๕๕,๐๑๔		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๑,๒๓๔,๑๑๕	๔๔,๔๑๑,๕๕๓	๒๓.๔๒
จากสินทรัพย์อื่น		๖๑๒,๓๑๑	๐.๓๖
เงินกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้น	๓๓,๕๖๔,๕๔๔		๑๙.๖๓
จากการเพิ่มทุน–หุ้นสามัญ	๑๕,๐๐๐,๐๐๐		๘.๑๐
รวม	๑๗๒,๓๔๔,๖๐๔		๑๐๐
การใช้ไปของเงินทุน			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๔,๐๓๗,๕๓๒		
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	๓๔,๑๕๓,๔๑๗		
สินค้าคงเหลือ	๓๒,๔๓๗,๑๒๔		
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ	๔,๒๓๐		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	๒๓๗,๑๒๔,๔๔๔		
เงินปันผลค้างจ่าย	๒๔๐,๐๐๐		
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี	๓,๔๐๔,๓๓๓		
เจ้าหนี้อื่น	๒๒๔,๔๓๑		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๒๕,๓๑๐,๔๔๔	๑๓๗,๔๐๒,๐๕๔	๗๙.๔๒
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างเพิ่มขึ้น		๓๕๓,๒๔๑	๐.๒๐
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		๒๔,๔๒๗,๗๕๑	๑๗.๑๐
จ่ายเงินปันผล		๑,๗๑๒,๔๒๔	๒.๗๕
รวม		๑๗๒,๓๔๔,๖๐๔	๑๐๐

อุตสาหกรรมสายไฟฟ้า

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี ๒๕๒๑

แหล่งที่มาของเงินทุน	จำนวนเงิน		%
จากการดำเนินงาน :			
กำไรสุทธิ	๒๐,๔๒๔,๖๐๔		
ค่าเสื่อมราคา	๒,๖๔๑,๖๑๔	๒๓,๑๑๖,๒๒๓	๔.๕๓
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
ลูกหนี้อื่น	๖๖๐,๐๐๐		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม–			
จากธนาคาร	๔๒,๓๕๓,๑๔๑		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	๑๒๔,๖๓๖,๘๕๓		
เงินปันผลค้างจ่าย	๒,๕๐๐,๑๕๐		
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ	๑,๒๒๒,๘๔๘		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๒๑๑,๓๖๔		
เจ้าหนี้อื่น	๑,๖๖๕,๕๑๔		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๒,๖๔๓,๑๔๐	๑๔๑,๓๔๑,๔๖๕	๓๕.๑๑
จากการกู้ยืมระยะยาว		๘,๑๒๘,๙๓๕	๓.๓๓
จากการเพิ่มทุน – หุ้นสามัญ		๒๘,๘๕๐,๐๐๐	๑๑.๔๕
รวม		๒๕๑,๔๒๖,๖๖๓	๑๐๐
การใช้ไปของเงินทุน			
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๘,๓๓๙,๒๔๔		
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	๒๕,๒๖๔,๒๔๔		
สินค้าคงเหลือ	๑๒๘,๕๓๕,๘๐๔		
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ	๒๐,๑๔๖,๘๘๘		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๒๕,๔๒๑,๓๑๖	๒๑๒,๑๕๓,๕๕๑	๘๓.๘๘
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการ–			
และลูกจ้างเพิ่มขึ้น		๔๑๑,๔๑๕	๐.๑๓
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		๒๐,๖๓๕,๓๕๓	๘.๔๕
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น		๑๔๒,๓๓๑	๐.๐๖
จ่ายเงินปันผล		๘,๐๓๕,๑๘๓	๓.๓๔
รวม		๒๕๑,๔๒๖,๖๖๓	๑๐๐

อุตสาหกรรมสายไฟฟ้า
งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนปี ๒๕๒๒

แหล่งที่มาของเงินทุน	จำนวนเงิน		%
จากการดำเนินงาน :			
กำไรสุทธิ	๘๕,๒๘๕,๐๙๕		
ค่าเสื่อมราคา	๑๐,๒๓๗,๑๙๒	๙๕,๙๒๒,๒๘๗	๓๑.๘๕
จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ	๒๑,๗๑๕,๒๒๘		
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๗,๑๗๗,๗๗๓		
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืม-จากธนาคาร	๒๗,๘๗๓,๗๒๑		
เจ้าหนี้การค้าและตั๋วเงินจ่าย	๘๑,๓๙๙,๗๘๑		
เงินปันผลค้างจ่าย	๔,๔๐๐,๐๐๐		
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี	๑๙,๑๔๓,๒๙๒		
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๓,๒๙๒,๘๔๑		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๓๑,๒๐๙,๘๕๔	๑๙๙,๘๘๔,๓๓๒	๒๒.๙๙
จากการเพิ่มทุน – หุ้นสามัญ		๙,๐๐๐,๐๐๐	๑.๒๗
รวม		๓๐๐,๗๗๙,๒๙๙	๑๐๐

การใช้ไปของเงินทุน

จากการเปลี่ยนแปลงของทุนหมุนเวียน :			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	๔,๘๘๕,๒๒๗		
ลูกหนี้การค้าและตั๋วเงินรับ	๑๐๐,๓๓๓,๙๙๙		
สินค้าคงเหลือ	๗๒,๙๘๐,๘๙๒		
เงินกู้ยืมจากบริษัทในเครือ	๒,๒๒๗,๘๘๓		
เจ้าหนี้อื่น	๗๒๑,๗๗๒	๑๙๕,๑๘๙,๗๒๒	๒๑.๘๗
ลูกหนี้และเงินให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้างเพิ่มขึ้น		๑,๐๗๑,๒๒๗	๐.๒๒
ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น		๘๑,๘๘๑,๘๐๙	๗๗.๑๑
สินทรัพย์อื่นเพิ่มขึ้น		๒,๙๙๒,๗๓๙	๐.๘๑
ชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว		๗๗,๕๒๒,๗๑๙	๒.๙๑
จ่ายเงินปันผล		๒๒๒,๘๗๙,๘๐๓	๗๗.๒๙
รวม		๓๐๐,๗๗๙,๒๙๙	๑๐๐

จากการพิจารณางบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของอุตสาหกรรมสายไฟฟ้าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ พบว่า อุตสาหกรรมสายไฟฟ้า มีการใช้เงินทุนที่ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์นโยบายการใช้เงินทุนที่ดี นโยบายการใช้เงินทุนที่ดีนั้น ธุรกิจจะต้องพยายามจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นและแหล่งระยะยาวให้สอดคล้องกับอายุการใช้งานของสินทรัพย์ กล่าวคือ จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน และจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว แต่จากการวิเคราะห์อุตสาหกรรมสายไฟฟ้าปรากฏว่า มีการนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นไปใช้ในสินทรัพย์ระยะยาว หรือไปใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะยาว และนำเงินทุนจากแหล่งระยะยาวไปใช้ในสินทรัพย์หมุนเวียนหรือมาใช้สำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น การวิเคราะห์งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนนี้ จะสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายทางการเงินของอุตสาหกรรมสายไฟฟ้า และการเสี่ยงภัย ซึ่งเป็นผลจากการใช้นโยบายทางการเงินนั้น ๆ ซึ่งพอจะสรุปได้เป็น ๒ ช่วง คือ ช่วงหนึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๐, ๒๕๒๐-๒๕๒๑ อุตสาหกรรมสายไฟฟ้ามีนโยบายในการจัดหาเงินทุนที่เสี่ยงน้อย เนื่องจากการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาใช้ลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนนั้น ทำให้อุตสาหกรรมมีเวลาที่จะสะสมเงินได้ยาวนาน ดังนั้น โอกาสที่อุตสาหกรรมจะสามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลาย่อมมีมาก ถ้าดูจากงบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ จะพบว่าอุตสาหกรรมมีการจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวเป็นจำนวน ๗๒,๕๑๗,๔๕๒ บาท ซึ่งมาจากการดำเนินงาน ๒๓,๓๔๐,๐๕๓ บาท จากสินทรัพย์อื่น ๖๑๒,๓๑๑ บาท จากการกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้น ๓๓,๕๖๕,๕๘๘ บาท และจากการเพิ่มทุน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และจัดหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุนระยะสั้นจำนวน ๔๙,๘๑๑,๕๕๗ บาท ส่วนการใช้ไปของเงินทุนของอุตสาหกรรมสายไฟฟ้าได้ใช้ไปในสินทรัพย์หมุนเวียนถึง ๑๓๗,๘๐๒,๐๔๙ บาท และใช้ไปในสินทรัพย์ระยะยาวเพียง ๓๔,๕๒๗,๔๖๐ บาท จึงแสดงให้เห็นว่ามีการนำเงินจากแหล่งเงินทุนระยะยาวไปใช้ในสินทรัพย์หมุนเวียน นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ แม้จะทำให้อุตสาหกรรมมีความเสี่ยงน้อย แต่ในขณะเดียวกันก็จะมีรายได้สุทธิน้อยลงด้วย เพราะต้นทุนของเงินทุนจากแหล่งระยะยาวจะสูงกว่าเงินทุนจากแหล่งระยะสั้น

เมื่อนำมาลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งให้รายได้ไม่มากนัก จึงทำให้รายได้สุทธิของอุตสาหกรรม [illegible] จากผลดังกล่าวทำให้อุตสาหกรรมสายไฟฟ้าปรับปรุงนโยบายการใช้เงินทุนใหม่ แต่ก็ยังไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ดี กล่าวคือ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๒ อุตสาหกรรมสายไฟฟ้าได้จัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวเป็นจำนวน ๑๐๐,๙๒๖,๒๘๗ บาท แต่ได้นำไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวเป็นจำนวนมากถึง ๑๑๕,๕๘๔,๘๙๓ บาท แสดงให้เห็นว่า อุตสาหกรรมสายไฟฟ้านำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นมาใช้ในสินทรัพย์ระยะยาวด้วย นโยบายการจัดหาเงินทุนเช่นนี้ แม้จะทำให้อุตสาหกรรมมีรายได้สูงขึ้น แต่ก็มีความเสี่ยงสูงด้วย เพราะอุตสาหกรรมอาจไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์ระยะยาวให้เป็นเงินสดได้ทันตามกำหนดเวลาชำระหนี้ ก่อให้เกิดปัญหาสภาพคล่องซึ่งจะเป็นอันตรายและส่งผลกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของอุตสาหกรรมได้ ดังนั้น เพื่อให้เกิดดุลยภาพระหว่างกำไรกับความเสี่ยงในการจัดหาแหล่งเงินทุน อุตสาหกรรมสายไฟฟ้าจะต้องพิจารณาด้วยว่า ความต้องการเงินทุนนั้นต้องการเป็นระยะเวลานานเท่าใด แล้วอุตสาหกรรมจึงจัดหาแหล่งเงินทุนให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่ต้องการนั้น

จากการพิจารณาอัตราส่วนร้อยของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนของอุตสาหกรรมสายไฟฟ้า ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๙-๒๕๒๒ พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ นั้น แหล่งที่มาของเงินทุนได้มาจากการดำเนินงาน ๑๓.๕๔ % จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ๕๗.๙๒ % จากสินทรัพย์อื่น ๐.๓๖ % จากการกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้น ๑๙.๔๘ % และจากการเพิ่มทุน ๘.๗๐ % ส่วนการใช้ไปของเงินทุนได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น ๗๙.๔๖ % ในการให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง ๐.๒๐ % ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น ๑๗.๑๐ % และจ่ายเงินปันผล ๒.๗๔ % ส่วนในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ จะเห็นได้ว่า แหล่งที่มาของเงินทุนมาจากการดำเนินงาน ๙.๕๗ % จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ๗๕.๑๑ % จากการกู้ยืมระยะยาว ๓.๓๗ % และจากการออกจำหน่ายหุ้นสามัญ ๑๑.๔๕ % การใช้ไปของเงินทุนได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น ๘๗.๘๘ % ในการให้กู้ยืมแก่กรรมการและลูกจ้าง ๐.๑๗ % ในการซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น ๘.๕๕ % ซื้อสินทรัพย์อื่น ๐.๐๖ % และจ่ายเงินปันผล ๓.๓๕ % ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ปรากฏว่าแหล่งที่มาของเงินทุนมาจากการดำเนินงาน ๓๑.๘๙ % จากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ๖๖.๔๔ % และจากการเพิ่มทุน ๑.๖๗ % ส่วนการใช้ไปของ

เงินทุนนั้นได้ใช้ไปสำหรับความต้องการเงินทุนระยะสั้น ๖๑.๕๗ % ให้ลูกหนี้ กรรมการ และลูกจ้างกู้ยืม ๐.๓๖ % ซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น ๒๗.๑๑ % ซื้อสินทรัพย์อื่น ๐.๘๑ % ชำระหนี้เงินกู้ระยะยาว ๒.๕๑ % และจ่ายเงินปันผล ๗.๖๔ %